

Luonnon lumoa, ihmisten inhimillisyyttä

Vuoden ensimmäisen päivän iltana pakkasta parikymmentä astetta. Täysikuu mollottaa lumisen maiseman yllä utuisten pilvien lomasta. Lumi narskuu tallukoiden alla. Pielisen vastarannalla loimottavat laskettelurinteiden ja mökkien valot. Rauha. Tilaa omille ajatuksille.

Miksi olen ajautunut tänne Vuonislahaan? Mikä sai lähtemään Etelä-Suomesta ja asettumaan pieneen parinsadan asukkaan kylään? Miksi tuntuu kuin olisin kotiini tullut?

Etelä opettaa

Kolmisenkymmentä vuotta etelässä opettivat maan tavoille. Murre muuttui, kiire tarttui. Köröteltiin ruuhkaisia moottori- ja kehäteitä töihin tuntitolkulla päivittäin. Jotettiin markettien kassajonoissa muiden mykkien ja apaattisten asiakkaiden seassa. Naapureille toivotettiin häthätää 'hyvät päivät' ja kylään mentiin ystävien luo, kun oli varattu kalenterista kaikille sopiva aika. Autolla ajettiin luonnon helmaan makkaran paistoon.

Työ, työkaverit, ystävät ja kulttuuririennot sitoivat meidät paikoillemme, kunnes työpaikat vaihtuivat ja kulttuuria näytti olevan Kehä III:n ulkopuolellakin. Talvet olivat pimeitä, sateisia ja loskaisia kausia. Yksi vuodenaika tuntui kadonneen kokonaan. Lomareissut Keski-Suomeen ja Pohjois-Karjalaan lähisukulaisten luo muistuttivat olemassa olevasta vaihtoehdosta elää toisin.

Lopullisesti hermo petti, kun aamu toisensa jälkeen matelin autollani Turun moottoritietä kahta kymppiä kohti Helsinkiä. Syy mateluun ei suinkaan ollut kolarit vaan vastaan

paistava aamuaurinko! Pois täältä!

Lieksa vastaa...

Vuosien etsiskely heitti meidät Lieksaan ja Vuonislahaan. Alkuaikojen hykerryttävien kokemus oli kaupoissa asioiminen. Iltaisin kerroimme toisillemme ihmeistä joita olimme päivän mittaan kokeneet. "Ajattelee nyt! Siinä kassalla puhuttiin tuntemattomien kanssa marja- ja sienitilanteet eri puolilla Lieksaa. Ei siinä saa olla kiirettä mihinkään!" Entäs paikasta toiseen siirtymiset. En ole vielä kuuden vuoden jälkeen tottunut siihen, että kaikkialla on lyhyt matka. Keskustassa ehdit paikasta toiseen parissa minuutissa. Työmatka Vuonislahdesta Lieksaan kaksikymmentä minuuttia.

Ei tällä kylällä kuitenkaan istua leikkasta kiikkustuolissa takkatulta tuijottamassa ilta toisensa perään. Kyläläisten talkoohenki saa jatkuvasti lähes ihmeitä aikaan. Yli kaksikymmentä vuotta on kylällä syksyisin järjestetty Muikkumarkkinat, jotka kokoavat päiväksi kylälle kävijöitä lähes pari tuhatta. Herranniemen kestikievarin rannassa esitettiin kahtena edellisenä kesänä Heikki Turusen näytelmää, jonka katsomo, puvustus, kahvitukset, liikenteen ohjaus ja talkoolaisten murkinat hoidettiin kyläläisten voimin. Ensi kesän pidämme taukoa ja sitten on uusi näytelmä tiedossa Pielisen rannan teatteriin.

Vuonislahden taiteilijataloa rakennetaan parasta aikaa pääasiassa talkoovoimin. Sauna on jo saanut katon päälleen ja betonit lattiaan. Ensilyölyt on tarkoitus heittää tammihelmikuussa ja keväällä alkaa itse

päätalon rakennus. Taiteilijataloon tulee vuoden 2011 alusta asumaan kirjailijoita, kuvanveistäjiä ja tieteenharjoittajia, jotka oman taiteen ja tieteen tekemisen ohessa osallistuvat kylän eloon pitämällä kurseja ja luentoja.

Kylätoimintakeskus Kukko Oy on kyläläisten omistama entinen kyläkoulu. Kukossa on ympäri vuoden mm. paikallisten taiteilijoiden näyttelyitä. Tänä talvena siellä voi tutustua Metsähallituksen toteuttamaan näyttelyyn Pielisen kalastuksesta, laivaliikenteestä ja uittoperinteestä kautta aikojen. Kyläkaupan sulkeuduttua, toivottavasti vain tilapäisesti, Vuonislahden postin toiminta siirrettiin Kukon tiloihin. Postia pyörittävät talkootyönä pirteät "postineidit" eli neljä kylänmiestä!

Kylä pitää huolta

Talkoohenkin lisäksi Vuonislahden suuri viehätys on sen yhteisöllisyydessä. Kyläläiset huolehtivat toinen toisistaan. Kun naapuri joutuu sairauden takia tilapäisesti pois kotoa, niin aina löytyy apua talon lämmitykseen ja kissan hoitoon. Pihanurmia leikataan ja siivousapua annetaan tarvitsijoille. Reissussa olevien postit odottavat kotipöydällä ja mökkiä pidetään silmällä tunkeilijoiden varalta. Meille on tarjottu pariinkin otteeseen ohjattua Ystävätoimintaa, mutta olemme todenneet, että täällä se toimii perinteiseen malliin ilman kurssituksia!

Kylän elinvoimaisuuden säilyttämiseksi tehdään sitkeästi töitä. Lauttaliikenteen avaaminen Kolin ja Vuonislahden välille on hyvässä



myötätuudessa, tiivis yhteistyö Kolin kanssa lisää matkailijoiden määrää kylällä, yhteistyö Joensuun yliopiston tieto- ja viestintäteknologian laitoksen kanssa tuo tutkijat kylälle nyt tammikuussa ja yhdessä lähdemme kehittämään uusia toimintamalleja eri palveluiden kehittämiseksi. Palvelutarvekyselyt Ikävoimaa-hankkeen kanssa tehtiin joulun alla ja tulosten avulla pyritään saamaan kylälle kyläavustajatoiminta takaisin. Kylämatkailuhankkeen avulla luodaan useampien kylien yhteisiä kylämatkailutuotteita ja houkutelmaan kansainvälisiä matkailijoita. Kyläkaavoitushankkeen avulla luodaan oma "kyläkaava", jolla taataan rakentamattomien ranta-alueiden säilyminen yhteisinä henkireikkinä Pieliselle ja täydennysrakentamisen helppous nyt jo tiiviiseen kylämiljööseen.

Pakkanen paukkuu. Leivinuuni lämpiää. Reino-tossut jalassa. Muistatthan sen vanhan laulun "Kuinka onnellinen voikaan olla hän, joka maalla vain saa aina asustaa..." Olen kotona.

Anu Penttinen
kyläpäällikkö



VUONISLAHDEN ÄÄNITORVI 2009

Vuoden 2009 Äänitorvi (34.) on kauppiaspariskunta Riitta ja Eero Turunen

Perusteet

Vuonislahden kauppa on kauan ollut kylämme "sykkivä sydän". Sen merkitys sekä liike-elämän keskuksena että kyläläisten kohtauspaikkana on ollut keskeinen. Kauppa on palvellut sekä vakituisia asukkaita, mökkiläisiä

ja karavaanareita että lomalaisia monipuolisesti ja hyvin. Poikkeukset ovat myös ulkomaiset vieraat löytäneet kaupalle tiensä. Kaupassa ovat hoituneet kaikki asiat. Postiasiat ja kyläläisten erilaiset yhteiset muistamiset on jo kauan keskitetty kauppaan, josta

on aina saanut myös päivitettyt tiedot kylän kuulumisista.

Ratkaisevaa kaupan hengelle on ollut kauppiaspari Riitta ja Eero Turunen. Aina reippaina ja palveluhaluina he ovat kohdanneet kauppaan tulijat, olipa näillä sitten suuria tai vähäisempiä asioita.

Useimmiten heillä on ollut aikaa myös juttelulle, maailman menon pohdiskelulle tai kylän muistojen kertaamiselle. Ne keskustelut ovat olleet meille opettavaisia.

Riitta ja Eero ovat olleet osaltaan kylän tärkeitä kehittäjiä ja kyläläisten yhteishengen voimistajia. Siksi he ansaitsevat arvonimen Vuonislahden Äänitorvi 2009.

Kyläseuran valtuuttamana va-

linnan teki tänä vuonna Markku Tanner, joka on mm. Vuonislahden Taiteilijatalo ry:n puheenjohtaja ja vuoden 1998 Vuonislahden Äänitorvi.

Nimitys julkistettiin kylän Uuden Vuoden 2010 vastaanottotilaisuudessa 31.12.2009 Kylätoimintakeskus Kukossa klo 23.30 Vuonislahdessa.

Vuonislahden kyläseura ry

Y 1560043-9
81590 Vuonislahti
vuonis@vuonis.net
http://www.vuonislahti.fi
Puheenjohtaja Anu Penttinen p. 050 3616 356
Sihteeri Maija Jaatinen p. 041 576 3849
Toimisto p. 0400 170 255

Vuonis-kylämatkailuverkosto / Osuuskunta Vuonis
Puheenjohtaja Tapio Nevalainen p. 0400 482 949
Tsto p. 0400 170255 tai vuonis@vuonis.net

SF Caravan Pielisen Karjala
REKINIEMI
Puheenjohtaja Aulis Nevalainen p. 0400 278 035

Vuonislahden Taiteilijatalo ry
Puheenjohtaja Markku Tanner p. 0400 307 189
Yhteydet p. 0400 170 255 tai taiteilijatalo@vuonis.net